

GEKNIPT

'Bij medische experimenten wordt door de wetgever dus aanvaard dat deelnemers worden vergoed, terwijl die hun lichaam en vaak ook lichaamsmateriaal ter beschikking stellen. Waarom wordt hier met twee maten gemeten? Waarom wordt aanvaard dat een deelnemer aan een experiment wordt vergoed, maar een eicel- of orgaandonor niet? De Wetgever is hier weinig consequent, zeker nu de risico's gelijkaardig kunnen zijn.

Thierry Vansweevelt reageert op de heisa rond betaalde eiceldonatie in Leuven

DE MORGEN, 14 FEBRUARI 2008

'De Wetswinkel deed aanvankelijk alle soorten zaken. Daar zijn we mee gestopt nadat een medewerker door een razende man was achtervolgd. In echtscheidingszaken verdedigden we namelijk altijd de vrouw. Die was, volgens het ideologisch discours van toen, immers steeds het onderdrukte slachtoffer. We hielden er geen rekening mee dat het misschien soms eventueel wel eens mogelijk zou kunnen geweest zijn dat zo'n 'male chauvinist pig' zelf door zijn vrouw gepest en uitgeperst werd. Daarna leek het ons veiliger ons toe te spitsen op de huurwetgeving. Maar daar waren we dan wel dé referentie in.'

Johan Vande Lanotte, over zijn studententijd in de Wetswinkel

TUUSCHRIJFT UNIVERSITEIT GENT, FEBRUARI 2008

TAALTIP

Arrest (4)

In deze laatste aflevering over de taal van vonnissen komt een misschien wat eigenaardig aspect aan bod: stijl en toonzetting. Van het oordeel van een rechter verwacht je dat het objectief is, gebaseerd op de feiten en het recht, zo nodig aangevuld met een doordachte afweging van de argumenten van de partijen. Subjectieve smaakoorden, persoonlijke ontboezeningen of sentiment horen daarin allerminst thuis. Je zou dan ook verwachten dat die inhoudelijke kenmerken ook weerspiegeld worden in de schrijfstijl en toon, die neutraal, misschien zelfs wat onpersoonlijk zou worden, zonder kleurende adjectieven, versterkende bijwoorden of modale werkwoorden ('kunnen', 'schijnen'). Blijkt dat ook uit de praktijk? Niet altijd, soms integendeel zelfs. Hoewel de meeste magistraten als basisprincipe een zo neutraal mogelijke schrijfstijl hanteren, bijvoorbeeld altijd in de derde persoon (*de rechtbank oordeelt*) en (bijna) nooit in de ik- of wij-vorm, blijken er soms in vonnissen en arresten duidelijk kleurende termen voor te komen, die vooral de argumentatie extra nadruk moeten geven. Zo laat het hof van beroep in mijn voorbeeldarrest over een echtscheiding duidelijk merken dat er geen enkele reden is om het hoger beroep gegrond te verklaren. Integendeel, het geeft de rechtbank in eerste aanleg expliciet complimentjes: 'De eerste rechter heeft zeer oordeelkundig vastgesteld dat...[...] De eerste rechter heeft trouwens zeer uitdrukkelijk gemotiveerd waarom [...]'. Het hof concludeert dan ook: 'Uit wat voorafgaat, blijkt dat de eerste rechter om de zeer oordeelkundige redengeving die hij ontwikkeld heeft, terecht de bestreden beslissing heeft genomen'. Ook de partijen krijgen soms een veeg uit de pan: 'De appellant hoeft niet verwonderd te zijn dat de kortgedingrechter het advies van [X] niet gevolgd heeft, omdat eenmaal de rechters beslissen en niet [X]'. Ook meer algemeen voegt het hof versterkende termen toe aan zijn argumentatie, om ze een meer universele geldigheid te bezorgen: 'Het hoeft niet te worden benadrukt dat er alle redenen zullen zijn om de huidige regeling te herzien zodra...'. Is die stijl een goede strategie? De begrijpelijkheid wordt er in alle geval niet door geschaad, maar wat met het aura van onafhankelijkheid van de rechtbank? Dat magistraten zich laten verleiden tot het in de verf zetten van hun argumentatie is niet zo verwonderlijk: ze horen en lezen immers constant dergelijk taalgebruik van advocaten. De advocaat als begeesterd redenaar en vurig pleiter is wellicht het meest archetypische beeld dat we van die beroepsgroep hebben en wie bij de hond slaapt... Maar er zijn ook andere spreekwoorden, zoals 'overdaad schaadt' en zelfs 'eigen lof stinkt'. Overdreven beklemtoning van stellingen roept al snel vragen op over de waarachtigheid ervan. Een goed magistraat past zijn toon en stijl aan het soort zaak aan (in een assisenzaak wordt al snel een wat vurigere toon gebruikt dan in een zaak over de fusies van bedrijven), het soort partijen (een echtscheiding behandel je anders dan een delicate erfenis) en ook het communicatiekanaal: het voorlezen van de uitspraak op de zitting kan met wat meer nadruk gebeuren dan de uiteindelijke schriftelijke weerslag in het vonnis.

Karl Hendrickx
Taaladviseur Rekenhof

Journalistieke bronbescherming krijgt flinke steun van Mensenrechtenhof

Nadat het Europees Hof België al eens eerder had veroordeeld naar aanleiding van huiszoekingen en inbeslagnames bij journalisten en redacties, stelt het nu opnieuw een gelijksoortige inbreuk vast, dit keer in de zaak Tillack. Ook de Nederlandse justitie ging in de fout door de journalist Voskuil te gijzelen om van hem bepaalde informatie los te krijgen in een strafzaak rond wapenhandel. In twee arresten breekt het Hof een lans voor het journalistieke bronnengeheim.

Dirk Voorhoof

Eind november 2007 deed het Straatsburgse Hof twee uitspraken die verband houden met de soms gespannen relatie tussen media en justitie. In beide uitspraken benadrukt het Hof unaniem, nog maar eens, hoe belangrijk de bescherming van journalistieke bronnen wel is in het kader van de persvrijheid. Het Hof bevestigt dat het journalistieke bronnengeheim een hoeksteen is voor de persvrijheid en dat bij afwezigheid van de nodige bronbescherming de media en de journalistiek niet in staat zouden zijn hun belangrijke rol van publieke waakhond in een democratische samenleving waar te maken.

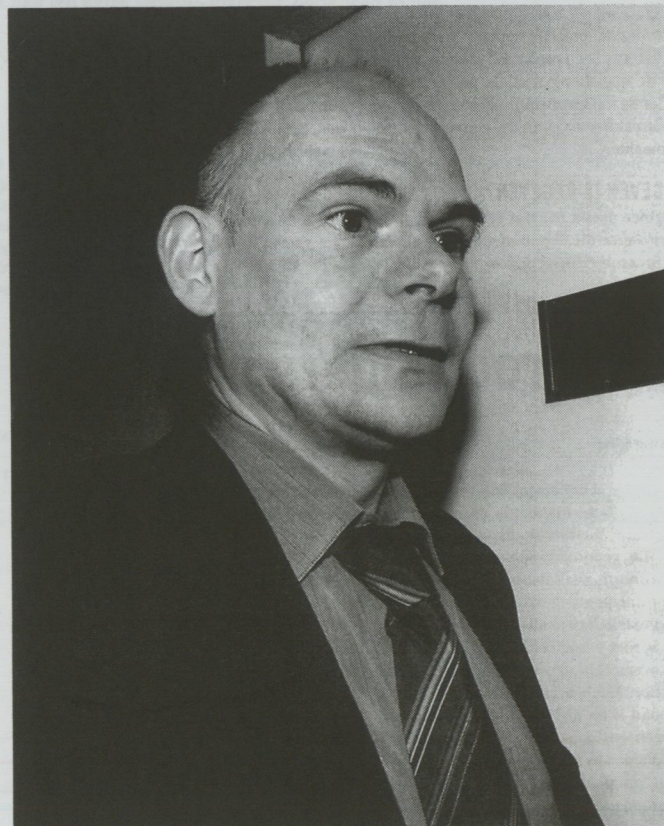
LEKKENDE RADIATOR, LEKKENDE AGENT

In 2000 werd de journalist Koen Voskuil in het 'huis van bewaring' opgesloten omdat

hij weigerde de naam te noemen van een politiemans die blijkbaar informatie had gelekt in een onderzoek dat leidde tot een strafzaak in verband met wapenhandel. De journalist had in een artikel geschreven dat een politiemans hem had toevertrouwd dat een lek in de centrale verwarming in een appartement slechts een voorwendsel was geweest voor de politie om een bezoek aan de woning van een verdachte te brengen, waar vervolgens 'toevallig' wapens werden aangetroffen.

Voskuil werd opgeroepen als getuige in de strafzaak, maar weigerde zijn bron te noemen, zich beroepend op zijn zwijgrecht als journalist. De verdediging hechtte echter waarde aan zijn getuigenis, omdat als het verhaal van de journalist klopte, het bewijs over het wapenbezit allicht onrechtmatig verkregen was, wat tot vrijspraak van de verdachte kon leiden.

Omdat de journalist bleef weigeren zijn bron te noemen, werd hij op bevel van het hof van beroep in Amsterdam in gijzeling

Het Hof meent dat de verdenkingen tegen Tillack (foto) op al te los zand steunden, want blijkbaar enkel op een gerucht gebaseerd waren.

> genomen in toepassing van artikel 294 van het Nederlandse wetboek van strafvordering. Pas twee weken later werd de gijzeling opgeheven, nadat het Amsterdamse hof tot het inzicht was gekomen dat aan de getuigenis van de journalist geen geloof kon worden gehecht. Alle politieagenten die in het onderzoek naar de wapenhandel waren betrokken hadden immers onder ede verklaard niet met de journalist gesproken te hebben.

Voskuil diende bij het Europees Hof in Straatsburg klacht in wegens schending van artikel 10 EVRM (vrijheid van meningsuiting). Het Hof vindt de inmenging door de Nederlandse justitie niet te verantwoorden. Het zegt verrast te zijn over de hardnekkigheid waarmee men getracht heeft de identiteit van de journalistieke bron te achterhalen, juist naar aanleiding van bepaalde berichtgeving die mogelijk bepaalde misstanden bij het functioneren van het overheidsapparaat aan de kaak stelde. Bij afweging van alle belangen had in deze zaak voorrang moeten worden gegeven aan het belang dat gemoeid is met de journalistieke bronbescherming. De overheidsinmenging was niet noodzakelijk in een democratische samenleving. Een schending dus van artikel 10 EVRM.

De Nederlandse minister van justitie wil nu dat er een wet komt ter bescherming van journalistieke bronnen.

LOS ZAND

De Belgische zaak waarover het Europees Hof oordeelde, betreft de huiszoeking en inbeslagname van journalistiek materiaal van de

wat op zijn beurt aanleiding gaf tot de gewraakte huiszoekingen en inbeslagnames, op bevel van de Brusselse onderzoeksrechter. De Brusselse Kamer van Inbeslagnemingstelling bevestigde de wettigheid van de onderzoeksmaatregelen in een arrest van 22 september 2004. Dat arrest werd op zijn beurt bevestigd door het cassatiearrest van 1 december 2004 (zie *De Juristenkrant* nr. 102). De feiten dateren van 2004, de wet van 7 april 2005 over de bescherming van de journalistieke bronnen was toen dus nog niet van

kracht.

Tillack diende klacht in bij het Gerecht van Eerste Aanleg in Luxemburg, maar werd afgewezen: daar luidde het dat niet de EU of OLAF, maar wel de Belgische autoriteiten verantwoordelijk waren voor de gewraakte onderzoeksmaatregelen en inbeslagname.

Het Europees Mensenrechtenhof in Straatsburg komt nu tot de conclusie dat de Belgische autoriteiten hun boekje te buiten zijn gegaan en het belang dat gemoeid is met de bescherming van de jour-

nalistieke bronnen hebben miskend. Het Hof meent dat de verdenkingen tegen Tillack op al te los zand steunden, want blijkbaar enkel op een gerucht gebaseerd waren. Ook de omvang van de inbeslagname (zestien kisten met documenten, twee archiefdozen, twee computers, vier draagbare telefoons en een metalen kast), bovendien zonder enige inventarisatie, vindt het Hof er ver over. Andermaal een inbreuk dus op artikel 10 EVRM. De Belgische staat moet Tillack 40.000 euro betalen als billijke genoegdoening voor

morele schade en kosten. Tillack kreeg ondertussen ook de toezegging dat hij al de inbeslaggenomen documenten terugkrijgt.

(De auteur is hoogleraar mediarecht en auteursrecht aan de Universiteit Gent en de Universiteit van Kopenhagen)

Mensenrechtenhof, 22 november 2007, Voskuil t. Nederland; Mensenrechtenhof, 27 november 2007, Tillack t. België

www.echr.coe.int

Laga

Jonge tableau-advocaat Handels- en vennootschapsrecht (Diegem)

Als een van België's meest vooraanstaande advocatenkantoren, biedt Laga een volledige waaier van diensten aan en wordt het hoog aangeschreven door de *Legal500* en *Chambers Legal guides*. Laga telt meer dan 100 advocaten gespreid over onze kantoren te Antwerpen, Diegem, Kortrijk en Namen.

Laga adviseert in de volgende domeinen: bank- en financieel recht, handelsrecht, vennootschapsrecht, sociaal recht, intellectuele eigendom, publiek recht, herstructurerings en fiscaal recht.

Laga biedt diepgaande en praktische oplossingen aan op maat van de noden van onze cliënten: voornamelijk bedrijven en overheidsinstanties.

Voor ons kantoor te Diegem zijn we momenteel op zoek naar een jonge tableau-advocaat, onderlegd in het handels- en vennootschapsrecht.

Je profiel

- Je bent afgestudeerd als Licentiaat of Master in de Rechten, bent ingeschreven op het tableau van de Orde van advocaten en hebt een brede ervaring opgedaan in het handels- en vennootschapsrecht (met inbegrip van geschillenbeslechting), bij voorkeur in een vooraanstaand advocatenkantoor.
- Je bent vlot drieluig Nederlands, Frans, Engels (met Nederlands als moedertaal).
- Je beschikt over goede communicatie- en presentatievaardigheden.
- Je houdt van intellectuele diepgang en dito uitdagingen.
- Je bent klantgericht en kan daarbij de nodige discretie aan de dag leggen.

Ons aanbod

- Een omgeving die persoonlijke ontwikkeling en groei stimuleert.
- Een competitief salarispakket in overstemming met uw kwalificaties, ervaring en vaardigheden.
- Aantrekkelijke extra-legale voordelen inclusief bedrijfswagen.

Locatie

Berkenlaan 8a
1831 Diegem

Interesse?

Mail je CV en motivatiebrief naar bejobs@laga.be ter attentie van Mr. Tim Baart.

Advocaten . Avocats .

“De Belgische autoriteiten zijn hun boekje te buiten gegaan en hebben de bescherming van de journalistieke bronnen miskend.”

in Brussel gevestigde Stern-journalist Hans-Martin Tillack. Tillack had in een aantal artikels verslag uitgebracht over vermeende financiële corruptie binnen de EU-administratie. Volgens een intern onderzoek bij de antifraudedienst van de EU (OLAF) steunde de berichtgeving van Tillack op vertrouwelijke informatie die mogelijk tegen betaling geëkt was door een EU-ambtenaar, waardoor Tillack zelf verdacht kon worden van actieve corruptie en omkoping van een ambtenaar. De bevindingen van het OLAF-rapport werden in februari 2004 overgemaakt aan onder andere de Belgische gerechtelijke autoriteiten,